Sociaal Domein Flevoland

Raadsinformatiebijeenkomst nieuwe Gemeenschappelijke Regeling

11 mei 2026

Door: regiodirecteur Ronald Messelink,

Samen met regionale werkgroep Robuuste Regio

2026

- Nieuwe Regiovisie
- Inkoop 2027
- Nieuwe Gemeenschappelijke regeling

Achtergrond

Regionale Samenwerking Sociaal Domein

De regionale samenwerking Sociaal Domein Flevoland richt zich op verschillende onderdelen uit de Jeugdwet, zoals specialistische hulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Op grond van de Wmo werken we samen aan onder andere: maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, beschermd wonen, verslavingszorg, openbare geestelijke gezondheidszorg en het bredere palet van taken op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling. In 2026 is ook de aansturing van IZA/AZWA naar het Bestuurlijk Overleg Sociaal Domein Flevoland (BOSD) gebracht.

Dat gebeurt op dit moment in een Centrumregeling, met Almere als centrumgemeente.

Waarom verandering?

- Belang regionale samenwerking groeit. Individuele gemeenten hebben vaak onvoldoende volume om effectief en efficiënt alleen in te kopen. Voor aanbieders is het zeer omslachtig om met alle gemeenten individuele contracten af te sluiten.
- Transformatie van de zorg vraagt om gezamenlijk optrekken richting aanbieders, verwijzers, en andere belanghebbenden.
- In de nieuwe Wet verbetering beschikbaarheid Jeugdzorg (WvbJ) en bijbehorende AmvB is de rol van de regionale samenwerking dan ook vergroot, met onder andere meer verplichte regionale inkoop van zorgvormen. Ook de regio indeling is vastgelegd.
- De WvbJ stelt steviger eisen aan de regionale governance.
- De oude governance wordt breed ervaren als onvoldoende.
  - Er is onduidelijkheid: hoe ver reikt het mandaat van de centrumgemeente?
  - Het is niet robuust. Zelfscan en VWS: het ontbreekt aan bestuurlijke slagkracht.

Waarom verandering?

In december hebben de deelnemende colleges ingestemd met de ‘Intentieovereenkomst’, waarin de basis wordt gelegd voor de toekomstige samenwerking. Daarin is onder andere gekozen voor een GR met bestuur, en wel een Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO).

- Robuuster en slagvaardiger dan een centrumregeling.
- Kan omdat deze slechts mogelijk is bij beleidsarme samenwerking. Want beleid blijft volledig bij de individuele gemeenten.

In februari hebben de colleges ingestemd met de GR tekst, ter voorlegging aan de gemeenteraden voor een zienswijze. De Almeerse raad heeft die (positieve) zienswijze inmiddels gegeven. Aan de andere raden de vraag om binnen de wettelijke termijn de zienswijze te geven (voor 2 juli)

2

De nieuwe GR vergeleken met de Centrumregeling

Vorm

Huidige Centrumregeling	Nieuwe GR
Centrumgemeente Almere	Gemeenschappelijke regeling met bestuur: Bedrijfsvoeringsorganisatie
1 wethouder per gemeente in BOSD	1 wethouder per gemeente in bestuur, vervangingsregeling

Besluitvorming

Huidige Centrumregeling	Nieuwe GR
Uitvoering gemandateerd aan Almere. Maar: veel onduidelijkheid over mandaat.	Bestuur verantwoordelijk voor de uitvoering.
In praktijk besluitvorming in het BOSD. BOSD heeft geen formeel mandaat, maar leunt op besluitvorming individuele colleges.	Consent besluitvorming - Alleen bij zwaarwegende bezwaren besluit tegenhouden. - Met alternatief of oplossingsrichting
BOSD werkt op basis van consensus besluitvorming.	Stemverhoudingen: zie volgende slide

Stemverhoudingen

Voor de stemverhoudingen gelden de volgende uitgangspunten:

- Er is slagkracht en effectiviteit: benodigde besluiten moeten genomen kunnen worden!
-Er is evenwicht tussen alle regiogemeenten, zowel “groot” en “klein”.
- Er is geen sprake van veto/blokkademacht voor één van de regiogemeenten.
- Er moet geen dominantie zijn van de twee grote regiogemeenten of de drie kleine regiogemeenten (dus de “grote” en de “kleine” gemeenten kunnen niet alleen beslissen).
- In de stemverhouding moet realiteitszin uitgedrukt worden ten aanzien van het verschil in budgetten en inwoners van de gemeenten binnen de regio.

Stemverhoudingen

Drie categorieën
Unaniem:
Regiovisie: alle gemeenteraden moeten deze vaststellen. Het bestuur doet alleen een voorstel aan de 5 gemeenteraden.
Financieringssystematiek
Gekwalificeerde meerderheid van stemmen (50% +x) en regiogemeenten (4):
Begroting, jaarrekening en inkoopstrategie/inkoopdocument.
Gewone meerderheid van stemmen (50%+1) en regiogemeenten (3):
Overige, waaronder conflicten bij aanbestedingen.

Stemverhoudingen

a. vertegenwoordiger van het college van Almere: drie stemmen;
b. vertegenwoordiger van het college van Dronten: een stem;
c. vertegenwoordiger van het college van Lelystad twee stemmen;
d. vertegenwoordiger van het college van Noordoostpolder: een stem;
e. vertegenwoordiger van het college van Urk: een stem.

Uitvoeringsorganisatie

Huidige Centrumregeling	Nieuwe GR
Onderdeel van de gemeente Almere	Onder verantwoordelijkheid bestuur GR
	Medewerkers blijven in dienst van Almere, maar worden gedetacheerd naar de regio-organisatie
	NB: Toegang, toewijzing en inzet van zorg blijven lokaal belegd bij gemeenten

Rol van de raden

Huidige Centrumregeling	Nieuwe GR
Via de ‘lokale’ rol van de raden: kaderstellend en controlerend tov het eigen college.	Beleid blijft lokaal
	De WGR/GR regelt de bevoegdheden van gemeenteraden bij kaderstelling, informatie, (ter) verantwoording (roepen) en bijsturen. Onder meer zienswijze op de begroting, enquêterecht, raadsonderzoeken proactieve informatieplicht van het bestuur
	Slechts bij een openbaar lichaam kan een raadscommissie worden ingesteld. Daarom als alternatief voor raden het Raadsplatform (zie volgende slide) geïntroduceerd.

Raadsplatform

- 2 raadsleden per gemeente.
- Geen vervanging of vervaging van de rol van de raden zelf.
- Rol om te borgen dat het bestuur de raden aan zich goed in positie kan houden.
    - Het voorbereiden van zienswijzen zoals deze conform de regeling en de wet aan de deelnemende raden wordt gevraagd.
    - Het betrekken van de raden in een vroeg stadium voor afstemming over zaken als regiovisie, belangrijke beleidswijzigingen en andere zaken die raken aan de door de raden gestelde kaders.
    - Daarnaast adviseert het raadsplatform het bestuur over de procesgang richting de raden.
- Voorstel om nu al te starten met het raadsplatform

Plek in de governance

De **GR** geeft het hoogste niveau van de besturing.

Vervolgens bepaalt de **regiovisie** de inhoudelijke koers. De gemeenteraden zijn en blijven verantwoordelijk voor de regiovisie.

De regiovisie wordt operationeel uitgewerkt in bijvoorbeeld een **inkoopstrategie** (bevoegdheid bestuur)

De werkwijze van de regio organisatie in relatie tot de individuele gemeenten wordt uitgewerkt in een **Dienstverleningshandvest** (bevoegdheid colleges/bestuur)

Financiële consequenties

- In principe geen financiële consequenties
- De uitvoeringsorganisatie blijft hetzelfde, wordt alleen anders bestuurd.
- De toegang tot zorg blijft lokaal. De kosten van de verleende zorg blijven onderdeel van de lokale begroting.

4

Vervolgproces
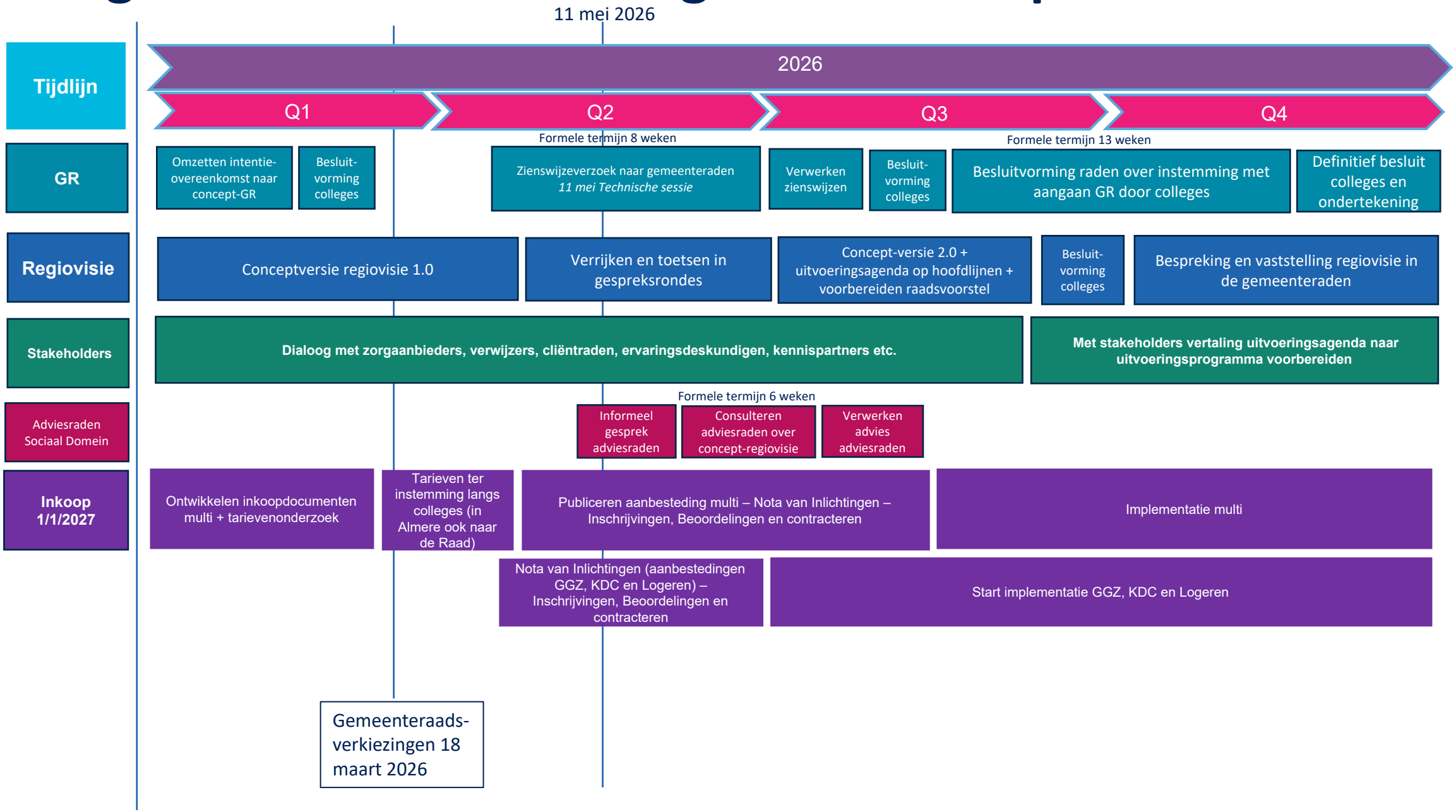
Integrale routekaart GR-Regiovisie-Inkoop 2026